

і руйнування, та стимулюючий – через прискорення реформ, підвищення адаптивності економіки, зростання рівня міжнародної інтегрованості. У перспективі саме економічна трансформація, що базується на принципах відновлюваності, інноваційності та прозорого управління, стане ключовим чинником для утвердження України як надійного та конкурентоспроможного партнера Північноатлантичного альянсу і Європейського Союзу.

Список використаних джерел:

1. Хронологія відносин Україна-НАТО. *Міністерство закордонних справ України*. URL: <https://ukraine-nato.mfa.gov.ua/ukrayina-nato/hronologiya-vidnosin-ukrayina-nato>
3. Підтримка НАТО України під час російсько-української війни. *Благовіщенська міська територіальна громада – вітаємо на офіційному вебсайті*. URL: <https://blagovischenska-gromada.gov.ua/news/1757316952/>
4. Росія знову обстрілює енергетику. Чи готова Україна в таких умовах пройти зиму. *Суспільне новини*. URL: <https://suspilne.media/1136570-rosia-znovu-obstrilue-energetiku-ci-gotova-ukraina-v-takih-umovah-projti-zimu/>
5. Прямі збитки інфраструктури України через війну зросли до \$170 млрд – оцінка KSE Institute станом на листопад 2024 року – Kyiv School of Economics. *Kyiv School of Economics*. URL: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/pryami-zbitki-infrastrukturi-ukrayini-cherez-viynu-zrosli-do-170-mlrd-otsinka-kse-institute-stanom-na-listopad-2024-roku/>
6. Philip Morris plans to launch alternative production in Ukraine while it is not safe near Kharkiv. *Interfax-Ukraine*. URL: https://en.interfax.com.ua/news/economic/911046.html?utm_source/

Сіндєєва Валентина Валеріївна,
здобувачка вищої освіти магістра
навчально-наукового інституту права
та психології Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Гусєва Катерина Анатоліївна,
доцент кафедри поліцейської
діяльності Національної академії
внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, старший науковий
співробітник

РЕФОРМУВАННЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТІВ НАТО: АНАЛІТИКА ТА АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ

Процес реформування сектору безпеки та оборони України відповідно до стандартів НАТО є вкрай актуальним і стратегічно значущим завданням для нашої держави. На сьогодні, в умовах триваючої агресії з боку російського

ворога, Збройні Сили України постали перед необхідністю не тільки протистояти зовнішнім загрозам, а й здійснювати модернізацію своєї структури, підходів до підготовки особового складу та озброєння відповідно до найвищих міжнародних стандартів. Адаптація до стандартів НАТО потребує комплексного та безперервного процесу реформування, що передбачає зміни у документах військової доктрини, вдосконалення програм підготовки, оснащення підрозділів сучасною технікою та підвищення організаційної ефективності. Водночас успішна інтеграція оборонного сектору України до сил Альянсу не лише зміцнює оборонний потенціал країни, а й робить внесок у поглиблення співпраці з державами-членами НАТО та наближає Україну до повноправного членства у цьому потужному міжнародному військово-політичному альянсі.

Реалізація стандартів НАТО в секторі безпеки та оборони України забезпечує можливість планування та проведення військових операцій за стандартними процедурами Альянсу. Зокрема, це посилює здатність українських командирів оперативно приймати рішення на підставі надійної оперативної інформації та ефективно координувати дії підрозділів під час бойових операцій.

Після анексії Криму «російською федерацією» та початку гібридної війни на Донбасі співпраця України з НАТО суттєво посилилася та прискорилося. У Брюсселі ці події оцінили як серйозну загрозу безпеці Європи та трансатлантичного простору. Північноатлантичний альянс виступив із рішучим засудженням дій «росії» та запропонував Україні всебічну підтримку, зокрема політичні, стратегічні та практичні заходи [1, с. 6].

Одним із перших і найголовніших реформ в оборонному секторі України була реорганізація Збройних Сил, яка охоплювала ключові напрямки організаційно-управлінського розвитку. По-перше, зміни зачепили систему оборонного планування. Впровадження нових підходів відповідно до стандартів НАТО надало можливість набагато ефективніше розподіляти ресурси, встановлювати пріоритети та планувати діяльність Збройних Сил відповідно до актуальних загроз. Дана система гарантує стратегічну прозорість, збільшує потенціал швидкого реагування та сприяє більш раціональному використанню оборонного бюджету [1, с. 9]. По-друге, було проведено модернізацію командних структур. Нові організаційні рішення дозволяють створити гнучку та ефективну систему командування, здатну швидко приймати рішення та оперативно реагувати на нові загрози [2, 48]. Це сприяє підвищенню маневреності та оперативної ефективності підрозділів, а також покращенню координації між різними видами Збройних Сил.

Також було запроваджено нову реформу управління обороною, метою якої є вдосконалення оборонного планування, ефективне управління ресурсами та забезпечення довгострокової функціональної взаємодії з країнами-членами НАТО. Міністерство оборони підкреслює, що саме взаємодія дозволяє українським військовим ефективно працювати з союзниками як під час навчань, так і під час реальних операцій з реагування на кризи [2, с. 48]. Наприклад, оперативна сумісність передбачає можливість проведення спільних операцій у складі Сил реагування НАТО та багатонаціональних навчань, що потребує

стандартизації озброєння, боєприпасів, систем зв'язку та іншого технічного обладнання. Функціональна взаємосумісність, у свою чергу, стосується сфер оборонного планування, управління ресурсами, кадрової політики та адміністративної діяльності, зосереджуючись на майбутній та стратегічній інтеграції з оборонними структурами НАТО [3].

Підвищення рівня підготовки особового складу є ключовим напрямком реформування Збройних Сил України. Українські військовослужбовці систематично беруть участь у спільних навчаннях з країнами-членами НАТО, де опановують сучасні методи ведення бойових дій. До того ж, в рамках програм обміну офіцери проходять стажування у військових академіях та навчальних центрах НАТО, що допомагає підвищити їх професійну майстерність.

Важливою частиною реформ є оновлення технічного оснащення Збройних Сил. Завдячуючи співпраці з країнами НАТО, Україна отримує сучасну зброю – системи протиповітряної оборони, артилерію, протитанкові комплекси та інше обладнання. Паралельно Україна розвиває власну оборонну промисловість: у 2024 році було створено спільні підприємства з провідними західними компаніями, зокрема Lockheed Martin, Raytheon, Rheinmetall AG та іншими, для виробництва зброї, що відповідає стандартам НАТО [3].

Реформа логістичної системи надала можливість українській армії підвищити ефективність постачання, ремонту та обслуговування озброєння, зокрема в умовах бойових дій. Завдяки впровадженню автоматизованих систем управління логістикою зменшилися витрати часу та коштів на постачання військ.

Кібербезпека перетворилася на невід'ємну складову національної оборони. Україна продовжує активно зміцнювати свою кіберінфраструктуру, впроваджуючи стандарти НАТО та обмінюючись досвідом із партнерами. Така політика сприяє підвищенню ефективності протидії кіберзагрозам та захисту інформаційного простору держави [1, с. 9].

Тому реформування сектору безпеки та оборони України відповідно до стандартів НАТО є системним процесом, що охоплює всі ключові аспекти військової діяльності – від управління та підготовки до технічного переоснащення, логістики та кібербезпеки. Реформи значно підвищили бойову здатність Збройних Сил, поліпшили їхню взаємодію з силами держав-членів НАТО та забезпечили ефективну співпрацю під час спільних операцій. Україна поступово наближається до стандартів Альянсу, що не тільки зміцнює її оборонний потенціал, але й підвищує позиції країни на міжнародній арені. Таким чином, впровадження стандартів НАТО є стратегічним фактором забезпечення національної безпеки, стабільності та майбутньої інтеграції України до євроатлантичного простору.

Список використаних джерел:

1. Polina Beliakova Sarah Detzner. Security sector governance and reform in Ukraine. LSE Conflict and Civicness Research Group. 4 October 2023. URL: https://peacerep.org/wp-content/uploads/2023/11/SSG-Report-v3-FINAL-.pdf?utm_source=chatgpt.com

2. Орел М., Ключко О. Реформування сектору безпеки та оборони в контексті державного співробітництва з НАТО. Університетські наукові записки, 2020, № 6 (78), С. 46-52. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/160-Article%20Text-274-1-10-20210406.pdf>
3. Горовий О. С., Буран М. В. Реформування збройних сил України за стандартами НАТО. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/41279/17996.pdf?sequence>

Ткаченко Діана Юріївна

здобувачка вищої освіти бакалавра
Навчально-наукового інституту права
та психології Національної академії
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Романенко Людмила Миколаївна
доцент кафедри конституційного
права Навчально-наукового інституту
права та психології Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук

КОНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ЗАКРІПЛЕННЯ ЄВРОАТЛАНТИЧНОГО КУРСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Євроатлантична інтеграція України є стратегічним пріоритетом державної політики. Конституційні зміни 2019 року закріпили курс на вступ до НАТО та Європейського Союзу, визначивши правові основи внутрішньої та зовнішньої політики. В умовах війни реалізація цього курсу стикається з низкою серйозних викликів, серед яких адаптація законодавства, забезпечення міжнародної підтримки та активна участь громадянського суспільства.

Одним із головних завдань є адаптація законодавства та інституцій до стандартів НАТО та ЄС, що вимагає реформування оборонного сектору, системи правосуддя та інших ключових сфер державного управління. Впровадження євроатлантичних норм у практику роботи державних органів забезпечує підвищення ефективності політики безпеки та оборони [1].

Не менш важливим є забезпечення міжнародної підтримки та зміцнення співпраці з партнерами. Активна участь України у спільних навчаннях НАТО, обмін інформацією та участь у миротворчих та спільних операціях посилюють обороноздатність країни та створюють довіру міжнародних партнерів. Політична, економічна та військова допомога ЄС і НАТО відіграє важливу роль у протидії зовнішнім загрозам та стабілізації безпекового середовища [2].

Громадянське суспільство також відіграє ключову роль у реалізації євроатлантичного курсу України. Громадські організації та активісти сприяють